

NOWINY

MOTTO: *Difficile est
satiram non scribere.*

Cena pojedynczego numeru
1000 Mp.

Prenumerata kwartalna 22.000 Mk
Z odnośnikiem do domu 24.000 Mk
Prenumerata zamiejscowa 24.000 Mk

Ceny ogłoszeń:

Cała strona	600000	Mk
1/2 strony	300000	"
1/4 strony	150000	"
1/8 strony	80000	"
1/16 strony	40000	"
Drobne ogłoszenia za słowo 360	"	
"Nadesłane" 200% drożej.		
Przed tekstem 300% drożej.		

„SMOK”

CZASOPISMO BEZPARTYJNE

WYCHODZI CO CZWARTEK I CO NIEDZIELA.

Redakcja i Administracja: Tarnów, ul. Zielona 3, urzęduje codziennie od g. 2-4.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: Franciszek Uszko. □ Wydawca: Franciszek Uszko.

każdej trafice w Krakowie, Lwowie i Tarnowie. — Manuskryptów nie zwraca się.

Treść numeru:

Oszczędzajmy zabytki przyrody. — Nowa afera bankowo-mieszkaniowa w Krakowie. — Znowu por. Rudziński. — Wprowadzenie w błąd Dowódcy 5 p. Strzelców konnych i Prokuratorji w Tarnowie... — ? Na Traviacie? — W pociągu! — Stańczyk z Ryglia. — Urzędniczka z łaski bożej. — Godne naśladowania. — i t. d.

Oszczędzajmy zabytki przyrody.

Kulturalna ludzkość corazto więcej zacierza ślady bytu pierwotnego i pierwotnej natury. Coraz częściej staje się ziemia wydziejczona z jej naturalnego stroju roślinnego, a pokrywana bywa roślinami i tworami przez ludzi narzuconymi. Fauna też się zmienia na gorsze, bo kiedy dawniej zwierzę było przyjacielem człowieka, dziś stała się tym przyjacielem broń palna, niszcząca zwierzyniec nadmiernie, ponad możność rozmnażania się.

W wielu okolicach wytopiono niektóre gatunki zwierząt zupełnie, w innych byłoby się stało to samo, gdyby specjalne komitety ochrony przyrody nie wzięły tych szczątków w ochronę. Dość wspomnieć, czy to żubra, czy świstaka, kozicę czy bobra, którego za Polski przedrozbiorowej otaczała specjalna ochrona władz, czy szarotka tak upiększająca, nasz krajobraz górski, która nie chroniona byłaby już dawno zniknęła z powierzchni ziemi. Dobrze, że dziś pod opieką rządu naszego utworzyły się specjalne komitety ochrony zabytków przyrody na wzór podobnych powstałych w Niemczech. Komitety te starają się wszędzie o wydzielenie części obszarów nie tkniętych ręką człowieka i uczynienie z nich t. zw. rezerwatów przyrody.

Przemysłowa ręka człowieka stara się wykorzystać każdorazowo każdą piędź ziemi. To też ochrona zabytków przyrody jest wprost konieczną, gdyż czy wcześniej czy później czysta przyroda została by wszędzie zniszczona przez człowieka, który chciałby z niej wyciągnąć jak najwię-

ksze korzyści. To, co się tyczy fauny i flory, tyczy się również i piękności krajobrazu, krajobrazu rodzimego, który ustępuje powoli miejsca krajobrazowi narzuconemu przez twórczość człowieka. Chronienie pięknych krajobrazów nie jest naszym monopolem. Powstała ta dążność na terenie amerykańskim, gdzie bujne stepy, rodzima roślinność i fauna jak i piękne krajobrazy są pod ochroną rządu. Dziś wiele wodospadów używa się jako siłę popędową do celów przemysłowych. Wodospady te niszczy się więc i w miejscu ich umieszcza turbiny wodne do poruszania maszyn fabrycznych.

Taka gospodarka jest krótkowzroczną i zastosowanie ochrony do zabytków przyrody może uchronić przyszłe pokolenia od zupełnej straty pojęcia o rodzimym krajobrazie, który przestanie go przyciągać i stanie się krajobrazem kosmopolitycznym wytwarzającym takichże samych ludzi.

Czemuż bowiem tak obco jest naszemu rodakowi za granicami kraju? Gdyż brak mu takiego otoczenia przyrody, jakie miał w Ojczyźnie. Tęsknota za tym krajobrazem przemienia się w tęsknotę za krajem, za Ojczyzną i wszczepia w duszę rodaka zamiłowanie do niej.

Więc starajmy się wszyscy, by podobne komitety wszędzie rozprzestrzeniły swą działalność. Dopomagajmy im również radą i pomocą, by przeszłość łączyła się z teraźniejszością i lepszą przyszłość utworzyła!

ko treść aktu oskarżenia, jaki przez znaną kancelarję adwokacką w Krakowie p. Józefa Steinberga podany został i przy sposobności krytykują postąpienie »tak wielkiego luminarza społecznego«, prezesa i członka honorowego bardzo wielu Towarzystw, »gentelmana humanisty« i t. p. za jakiego chce p. Walczak uchodzić, że dopuścił do publicznej rozprawy przed Forum Sprawiedliwości, która się odbędzie w tut. sądzie dn. 7 sierpnia br., a której treścią jest akt następującej umowy:

We wrześniu i październiku 1922 zwracał się pozwany do p. I. Paderewskiego i innych osób z prośbą o pośrednictwo przy sprzedaży realności jego, przy ul. Szewskiej L. 20, przyrzekając w razie dojścia do skutku umowy prowizję w wysokości 3% ceny kupna. (Dowód: Świadek Franciszek Podwin, ul. Długa 5, Adam Biliński starszy, Krupnicza 26.)

W końcu 6/1 1923 zgłosił się do p. I. Paderewskiego Seweryn Jagoda, jako pełnomocnik p. Ignacego Bergera, celem wyszukania do kupna realności w Krakowie, dla Towarzystwa Asekuracyjnego Przeworność w Warszawie. P. I. Paderewski ofiarował realność Mieczysława Walczaka i w dniu 7/1 1923 przedstawił Seweryna Jaworskiego, jako pełnomocnika Ignacego Bergera Walczakowi, poczem po oglądnięciu realności porozumiano się co do kupna realności, z warunkiem telegraficznego zatwierdzenia ceny przez nabywcę z Warszawy. Umowę zatwierdzono telegraficznie 10/1 i 20/1 1923 po przyjeździe Kazimierza Raklewskiego, jako pełnomocnika nabywcy, spisano pertraktację, a 21/1 1923 formalny kontrakt sprzedaży tej realności u reagenta Dra Mycińskiego w Krakowie. (Dowód: Seweryn Jaworski, Warszawa, Krochmalna 45/8, akta hipoteczne Sądu okr. Krakowie, do 1 tab. 485.)

Ponieważ nabywającemu Towarzystwu „Przeworność« chodziło głównie o uzyskanie lokalu na biuro w Krakowie, porozumiały się strony z Janem Czerneckim, właścicielem księgarni, zajmującym w sprzedanej realności 2 pokoje i kuchnię, że tenże opuści swoje mieszkanie w tej realności w zamian za inne, odpowiednie, które p. Paderewski zobowiązał się wyszukać. Dlatego nabywające Towarzystwo poza kwotą 279 i pół milionów Mk jako cena kupna realności zapłaciło Walczakowi 25 milionów, jako odszkodowanie za wydatki, połączone z wyszukaniem mieszkania dla Czerneckiego.

P. Paderewski zajął się natychmiast wy-

Nowa afera bankowo-mieszkaniowa w Krakowie.

Jeszcze nie przebrzmiała głośnie, wielomiljardowa afera defraudacyjna w centrali Banku Handlowego w Warszawie, a już polip zgnilizny moralnej posunął swe macki na filję tegoż banku w Krakowie,

który się mieści w „Pałacu Spiskim“, przy linii C—D, a której to Instytucji naczelnym dyrektorem jest p. Mieczysław Walczak.

W sferach sądowych opowiadają szero-

Bądźmy solidarni!

szukaniem mieszkania i sam ofiarował w dniu 27. stycznia 1923 mieszkanie przy ul. Mikołajskiej 17, za pożyczkę na procent 20 milionów mk od p. N. Agnotowiczowej; 20 lutego 1923 mieszkanie przy ul. Loretańskiej 4, 2—4 pokoji z komfortem od p. Henecha za pożyczkę 20 milionów, wreszcie 2 marca 1923 mieszkanie przy ul. Kraszewskiego. W żadnym jednak wypadku nie chciał Walczak nawet oglądać mieszkania, twierdząc, że są dla niego za drogie. (Dowód: Świadek Jan Czernecki, księgarz w Krakowie ul. Szewska 1. 20 — Adam Biliński młodszy, Krupnicza 20.

W dn. 2 marca 1923, gdy p. Paderewski wraz z p. Bilińskim udali się do Czerneckiego, aby mu ofiarować mieszkanie przy ul. Kraszewskiego, oświadczył tenże, że może mieć mieszkanie we własnym domu za 20 milionów mk. Niech mu p. Paderewski da te 20 milionów, które na to dostał od »Przezorności«, to mieszkanie jeszcze dziś opuści. P. Paderewski udał się z tem do Walczaka, który targując się ofiarował Czerneckiemu tylko 15 milionów mkp.; wreszcie za pośrednictwem p. adw.

Dra Tadeusza Gluzińskiego cokolwiek więcej. Gdy Czernecki mniejszej kwoty, aniżeli 20 milionów mk przyjąć nie chciał, pertraktacje się rozbiły, a p. Czernecki więcej już z Walczakiem przez to i z Paderewskim wogóle o mieszkaniu mówić nie chciał.

(Dowód: Świadek Adam Biliński, Jan Czernecki, adw. dr Tadeusz Gluziński.)

Walczak kilkakrotnie upominany o wypłatę prowizji od 175 milionów w kwocie 8,750.000 Mkp. wypłacił Paderewskiemu i Bergerowi 1,000.000 Mkp. Resztę przyrzekł wypłacić, gdy Paderewski wyszuka mieszkanie dla Czerneckiego. Gdy jednak z winy Walczaka stało się to niemożliwe, zastrzegli sobie Berger i Paderewski podwyższenie żądania oraz możności wniesienia skargi w razie dewaluacji — wobec czego poszkodowani wnieśli skargę o wypłatę 36,250.000 Mkp.

Z przebiegu wielce interesującej rozprawy, na której będzie reprezentowany świat dziennikarski, zdamy w najbliższym czasie naszym Czytelnikom szczegółowe sprawozdanie.

Bezczelność porucznika!

Wprowadzanie w błąd Dowództwa 5 p. Strzelców konnych i Prokuratorji w Tarnowie!

Znana jest Czytelnikom sprawa porucznika Rudzińskiego, tak z artykułu naszego z przed miesiąca, jak i ze »sprostowania«, które nie jest zupełnie proste i prostujące sprawę. Na podstawie zeznań świadków naocznych, którzy słowo w słowo potwierdzają artykuł pt. »Harce pana porucznika« i mogą stwierdzić przysięgą, zmuszeni jesteśmy sprostować w zupełności owo sprostowanie, uczynione na podstawie jednostronnego zeznania por. Rudzińskiego, gdy świadkowie naoczni zostali zupełnie pominięci.

»płochliwy koń porucznika rzucił się w bok i o małożnie uderzył w przydrożny słup telegraficzny« — Na nieszczęście dla p. Rudzińskiego jest to bezczelnym kłamstwem, gdyż na całej przestrzeni między Rzędziną a Wolą Rzędzińską niema ani jednego słupa telegraficznego, a wytworzyć się

mógł taki słup tylko w rozżarzonej wściekłości mózgowicy p. porucznika.

Dalej, porucznik z konia zsiadł tylko dlatego, że ów nie mógł przejść przez ciasną bramkę, przyczem schwytał syna Woźniaka na prywatnym podwórzu. Czy por. Rudziński uderzył tylko raz chłopaka, świadczą zeznania naocznych świadków, którzy widzieli po wypadku na gołym ciele chłopca kilka równoległych sobie znaków, które w żaden sposób powstać nie mogły od jednego uderzenia. Chłopak z przełknięcia mógł dostać ataku nerwowego, gdyż jest wątłego zdrowia i cierpi na osłabienie nerwów. Krzyk bitego chłopca zwabił wszystkich prawie sąsiadów i masę gawiedzi ulicznej. Por. Rudziński obstawał dalej przy swoim, mimo tłumaczeń naocznych świadków, że popełnił grubą pomyłkę i do ojca chłopaka, który

tłumaczył, że na konia nie krzyknął jego syn, lecz syn sąsiada, rzekł, grożąc kijem: **„Wy bydłeta, wychowujecie swoje dzieci po zwierzęcemu!“**

Woźniak dwukrotnie prosił o wylegitymowanie się, na co nie otrzymał żadnej odpowiedzi, to też wyrzekł słowa: **»Pan porucznik boi się pewnie podać mi swego nazwiska, ja i tak pana znajdę i wtedy mówić będziemy na Montelupich;«**

Wtedy Rudziński najechał z całą siłą koniem na rodzinę Woźniaka i zebranych tam ludzi, którzy gdyby byli się szybko nie usunęli poza bramkę, byłiby z pewnością strатовani przez porucznika, czego nie zaprzecza sam Rudziński w »sprostowaniu«, gdzie z jego tłumaczeń wynika, że tylko dlatego nie stratował obecnych — bo furka była zbyt niska i wąska, by koń mógł przez nią przejść.

Następnie por. Rudziński przystanął i rzucił szorstkie słowa: **„Nazywam się Rudziński, komendant szkoły podchorążych, przyjedź pan do mnie z zażaleniem, to połamię ci kości!“**

Żaden z naocznych świadków w tej sprawie nie był proszony przez Dowództwo 5 p. Strzelców konnych by wyjaśnić sprawę, z czego wynika, że sprostowanie zostało zrobione tylko na podstawie kłamliwego zeznania por. Rudzińskiego. Świadców może każdej chwili dostarczyć pan Woźniak, gospodarz z Rzędzina, ojciec pokrzywdzonego oraz sam znieważony słowami porucznika.

Czy Dowództwo 5 pułku Strzelców konnych i prokuratorja w Tarnowie uznają i teraz, że czyn por. Rudzińskiego nie splamił honoru oficera polskiego?

TO I OWO.

Marjanowi Lisowskiemu z Tarnowa, zamieszkałemu przy ul. Bandrowskiego, skradziono na pastwisku w Krzyżu konia.

Stańczyk z Ryglie. Stanisławowi Stańczykowi z Ryglie skradziono garderobę damską i męską wartości 5. 000. 000 mk.

W pociągu skradziono dnia 26. m. Awentowiczowi Tadeuszowi z Bolszyn walizę z ubraniami. Sprawców nie ujęto dotychczas.

10.

Józef Grzebiec.

Wujek z Argentyny?

»Sztuka« rozważając słowa „Wiedzy“ i „Pokory“ rzekła w uniesieniu:

— **Trzeba tchnąć w lud myśl odżywcza...** Chodźmy.

Karzeł, który przykucnąwszy w zakątku, przysłuchiwał się z ciekawością rozmowie mar — chcąc wyjść pierwszy przed niemi — począł cicho stapać ku drzewom. W drodze jednak potrafił o stos pustych pak, ułożonych obok ściany. Spadające paki narobiły hałasu; „Wiedza“ widząc karła przywalonego pakami, rzekła:

Oj Mechmedzie Omarze
Chodź z rozumem w parze
Kto skrycie za drugimi chodzi
Temu się zwykle źle powodzi

Karzeł zawstydzony począł się usprawiedliwiać:

Ta niby ja chodzę z rozumem do pały
Tylkom sobie zapomniał moje okulary.

Mary, wydobywszy karła z pod pak, wyszły razem z nim na rynek. Tu już był zgromadzony tłum duchów mieszczan, rycerzy i wieśniaków. Rycerz z wieżycy ratuszowej, widząc zebranych, kazał giermkowi zadać w róg, aby się uciszyli. Giermek przyłożył kręty róg do ust — zadał — tuuuu... tu... tu... tu... tuuuuuuuuu...

Uciszyło się.

— Przybyliście z zaświatów — jał mówić

rycerz z wieżycy — aby pogawędzić nad dolą Ojczyzny. Wśród rodziny ludów — lud polski — to trzon Słowiańszczyzny — i jemu jest dane przewodnictwo w rządzie przodujących narodów świata. Mózg i serce narodu — świadome są tego, lecz potrzeba by członki jego — uprzytomniały sobie — tą świadomość. Stwórca wszechświata pograżył naród polski w dobrem powodzeniu i w złem powodzeniu, by ta istotna świadomość wrażeń przenikła go na wskrós, by on żył tą świadomością i w czyn ją wprowadzał. Czyny Narodu polskiego wykazały — silną miłość kraju, tak w Ojczyźnie, jak i na obczyźnie, która to miłość wijesię wieńcem róż i cierni w historii narodów. Zwycięstwa Narodu — nie uniosły ducha Jego, niewola — nie złała Gol. Pytam was przeto — czy tak jest?

Duch rycerza przodujący hufcowi, odezwał się pierwszy donośnym głosem:

— Wybacz, że ja Prawdzie pierwszy odpowiem ci nasz Panie — Bożymirze:

— Nie jest tak, jako nam mówisz — niesforne pokolenia — zniweczyły dorobek nasz — wyzbywały ducha z hartu i woli — karmiąc go wygodą i obojętnością; wymarł stan rycerski. Kto ukształcił zgnusiałego ducha Narodu, by miał się — do spełnienia swych zadań dziejowych — wśród innych narodów?

Po Prawdzie — wystąpił z rzeszy mieszczan duch mieszczanina, a zarazem i kupca Sędziwagi, który odezwał się w te słowa:

— My, bracie mieszczaniska i kupiecka, zawsześmy o splendor polski dbali — dlatego

też i sumiennie podatki płacili, jak i towar sprzedawali.

W końcu zabrał głos duch wieśniaka Gracy; odezwał się on w te słowa:

My chłopci ucierpeliśwa wiele, do casu — nim nom nacelnik Kościusko dał wolność. My tyzta wiela wiela rozgadywać nie lubiwa — ino sie do rzeczy brać — to hej! Bo i cóż cłek, naucny do roboty łód wschodu do zachodu mo robotę za łowicenie i nauke. To-tyz zawdy, kiej w Lojczyźnie bywają różne chwile, to chłop — poziro hań w górę, kaj radzą naucni ludzie — ceko na uich uradzenie i wtencos biere w garść, co trza — i idzie hań, w górę, kaj wołają. Tak-śwa tyz i za zywota nasego robili.

Gdy Graca skończył swą mowę, wówczas głowy umieszczone na atyce ratusza odezwały się chórem:

Gdy za dnia lud się — na kupno gromadzi
My niemi świadkowie z atyki,
Bacząc na wszystko — zawsześmy radzi
Słuchać codziennej krytyki.
Czy ona szeptem — czy głośno wyznawa
Rzecz nam to obojętna.
Zawsze jest jednak przez nas słyszana
I zawsze jest nam pamiętna.
Przeto w całości gdyśmy rozważyły
To źle się w Polsce dzieje
Prastare hasła — obce znieważiły
Lud polski na duchu i ciele karleje —!

D. c. n.

Z inicjatywy Bratniej Pomocy Medyków.
CHOROBY WENERYCZNE

wyświetlane będą **od czwartku 19 b. m. w Teatrze „Apollo“**
Codziennie 2 przedstawienia: **Dla Pań** o g. 7. **Dla Panów** o g. 9 wiecz.
W sobotę i niedzielę: „ o g. 4 i 6. „ o g. 7 i 9 w.
Przypatrzcie się dziełu zniszczenia, jakie szerzą te choroby. Zobaczycie
nagą, brutalną prawdę.

Na „Traviacie“ granej onegdaj w Sokole w Tarnowie dopuścili się nieznanego sprawcy złośliwej i kosztownej psoty, której ofiarą padły trzy panienki. Dwom z nich powycinano dziury w sukniach nożyczkami, trzeciej zaś pocięli całą suknię od tyłu do tego stopnia, że stała się również nie do użytku. Czyn ten kwalifikuje sprawców na początkujących złoźców.

Ulica Krasińskiego jak była ukraszona wybojami, tak i obecnie się nie zmieniła. Może pan Zaremba, który również tam mieszka zakolata do magistratu, by przecież raz załatwiono tę sprawę nie cierpiącą zwłoki.

Młynówka. Panowie z Magistratu wszak obudziliście do szkół, uczyliście się z pewnością chemii i wiecie co to są gazy trujące. Przejdźcie się przeto nad Młynówką i jeśli już nie chcecie zasypać tejże, to obmyślcie jakie maski gazowe i sprzedając je tamtejszym przechodniom, przysporzycie grosza magistrackiej kasie, a Tarnowowi nowości. Nie zadajcie kłamu temu zacoście ongiś pierwszą lub drugą w szole dostawali!...

Ulica Wałowa. Kto chce zaobserwować wałowatość ulicy Wałowej, niechaj się przejdzie przez nią a zauważy, że ci, którzy niegdyś nadali nazwę tej ulicy, przewidując obecny skład Magistratu i sprawność jego urzędów — nie mylili się. Wał rozpoczyna się od ul. Krakowskiej i biegnie odstępami (lewa strona ulicy) obok sklepów p. Kleina, p. Kosiby, budynku Policji Państwowej i t. d.

O upiększenie cmentarza. Dawniejszymi czasy cmentarz tarnowski był wokół obsadzony klombami pięknych i wonnych kwiatów, które w całej pełni harmonizowały z powagą cmentarza. Dzisiaj jednak ścieżki świecą pustkami. Czemu? — Czy w Tarnowie brak nasion kwiatowych? — A może kto powie, że umrzyki zjadają w nocy kwiaty?

Godne naśladowania. Krocząc zabrudzoną i wyboistą ulicą Wekślarską, zauważyła się wśród obskurnych kamienic jedną wyjątkowo schludnie wyglądającą, której okna są obramowane wieńcem roślinek, wyrastających z przytwierdzonych do ścian pudeł. Świadczy to że tamtejsi mieszkańcy — mają poczucie piękna i dają tem samem dowodzący wyraz tegoż. Rzecz ta jest godna naśladowania.

Złodziej odciął współnikowi rękę przy podziale łupu. Wczoraj w południe pobili się dwaj złodzieje, nie mogąc się zgodzić co do części łupu, które mają przypaść każdemu z nich. Po dłuższym szamotaniu wyjął Zachara (z Gumnisk) nóż i ciął nim w ramię, chcąc współnikowi Adamowi Fenckiemu odciąć rękę. Nóż zatrzymał się jednak na kości odcinając ciało w zupełności. Po dokonaniu czynu Zachara zbiegł.

**Następny Nr Nowin
wyjdzie 9 sierpnia t. j.
we czwartek.**

Dział gospodarczy „No vin“.

Jakie dochody ulegają opodatkowaniu i kto jest zwolniony od podatku dochodowego?

W myśl ostatecznego brzmienia ustawy o państwowym podatku dochodowym, opodatkowaniu podlegają dochody:

- 1) z nieruchomości gruntowej własnej, posiadanej, użytkowanej lub dzierżawionej;
- 2) z budynków;
- 3) a) z przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, b) z zajęć zawodowych i wszelkich innych zatrudnień o celach zarobkowych;
- 4) z wynagrodzenia procentowego (tantjem);
- 5) z kapitałów pieniężnych i praw majątkowych;
- 6) z uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę;
- 7) z wszelkiego rodzaju źródeł dochodu nie wymienionych wyżej.

Od podatku dochodowego wolni są:

- 1) uwierzytelnieni przy rządzie Rzeczypospolitej zastępcy obojczych państw, oraz przydani im urzędnicy i osoby, pozostające u nich w służbie, o ile są cudziemcami z wyjątkiem podatku od dochodów ze źródeł wymienionych w art. 1 ust. 2 ustawy;
- 2) inne osoby, którym na podstawie układów między państwowych lub wogóle według zasad prawa międzynarodowego służy prawo do zwolnienia od podatku dochodowego z wyjątkiem podatku od dochodów ze źródeł wymienionych w art. 1 ust. 2 ustawy;
- 3) weterani powstań 1831, 1848, 1863 roku, co do pensji, pobieranych na mocy obowiązujących ustaw;
- 4) osoby, pobierające ze skarbu pensje i dodatki, przywiązane do odznaczeń za waleczność, za rany i t. p. co do tych pensji i dodatków;
- 5) szeregowi wojsk polskich co do ich żołdu w służbie czynnej łącznie ze wszystkimi dodatkami;
- 6) oficerowie, duchowni i urzędnicy wojskowi w czasie wojny, należący do oddziałów postawionych na stopie bojowej co do uposażenia, wypłacanego z etatu wojennego;
- 7) Państwo i związki samorządne;
- 8) osoby prawne, których dochody są obrabowane w całości na cele ogólnej użyteczności, naukowe, oświatowe, kulturalne, wyznaniowe i dobroczynne.

Hektor Tarnowski.

NATURA i NERWY

5.) (Ciąg dalszy.)

Nazajutrz rano wyszedł sobie Sobiepan w kierunku Wawelu, przypuszczając, że tam najpewniej spotka piękną nieznajomą, która według wszelkiego prawdopodobieństwa odwiedza każdego poranku świątynię Najwyższego. Był on już w niewielkim oddaleniu od Wawelu, gdy usłyszał lekkie stąpanie. Za chwilę i to ucichło; wychodząc z zaułka spostrzegł nieznajomą siedzącą na jednej z ławeczek i studującą z zajęciem nową partję nut. Podszedł tedy z boku i kłaniając się zapytał:

— Czy można usiąść?

— ?

— Pani pozwoli, że usiądę!

Na te słowa odsunęła się nasza nieznajoma na przeciwległy koniec ławki, nie odzywając się i nadal.

— Pewnie na lekcje skrzypiec zdążyła piękna pani!

— Tak jest; lecz co to pana obchodzi?

— Chciałem Cię poznać, piękna pani!

Wysoce zdenerwowana, nie mogąc pokryć swego wewnętrznego wzburzenia poczęła nieznajoma bębnić palcami po futerale skrzypiec. Nie mogąc znieść wzroku Sobiepana, a tembardziej jego słów, z głową pochyloną odrzekła:

— Czego pan chce odemnie?

— Chcę cię poznać czarnobrewa!

— Na ulicy, a tembardziej na plautach nie robi się żadnych znajomości z chłopcami; ja również nie mam do tego ochoty.

— Nie zabronisz mi piękna pani, zapoznać się, choćbyś się srożyła nademną, jak obecnie!

— Proszę odejść! — rozkazującym tonem wyrzekła nieznajoma.

— Postępuje pani tak, jakgdyby mogła mnie już uważać za swego podwładnego.

Słyszając to błyskawicznym ruchem wstała nieznajoma, celem oddalenia się od Sobiepana. Ten zauważył ów manewr, wstał również szybko i podążył za nieznajomą.

— Czy mogę towarzyszyć? — zapytał Sobiepan

— Nie!

— To dobrze!

I Sobiepan zrównał się krokiem z nieznajomą.

— Czemu pani tak nie towarzyska? Nawet kozica górską więcej łączy do człowieka, aniżeli pani. Czem mam tłumaczyć nietowarzystwość i...

— Jesteś pan natrętny! Stale stajesz mi pan na drodze; to się musi skończyć!

Proszę się nie gniewać, że w ten, tak obcesowy sposób nastawałem, lecz chciałem się z panią za wszelką cenę zapoznać!

— Można było to gdzieindziej, to jest raczej w domu uczynić, a nie na ulicy.

— Bardzo pięknie! Więc proszę mię zaprowadzić do swego domu, a wtedy zrobimy oficjalne zapoznanie się.

Gdy się zbliżali do celu wędrówki, starała się nieznajoma w jakiś sposób uwolnić od niepotrzebnego towarzysza drogi. — Stając w jednej z bram, zagna się z Sobiepanem, nie podając swego nazwiska. Sobiepan jednak podając swe nazwisko, miał pełne prawo żądać odkrycia jej nazwiska. Nieznajoma wyrzekła wreszcie swe nazwisko, lecz tak cicho i nie-

wyraźnie, że Sobiepan był zmuszony do powtórnego zapytania się:

— Stella Niesiołowska — nazywam się.

— Bardzo mi przyjemnie poznać tak zacną panią —

— Tylko proszę już tu zatrzymać się i nie iść dalej. Ja już tu mieszkam.

To mówiąc, zniknęła w sieni kamienicy. Sobiepan nie wierzył słowom Niesiołowskiej, że mieszka w tej kamienicy. I słusznie, gdyż sieni tej kamienicy i drugiej stanowiły przejście na inną ulicę. Pozostawało więc tylko systematyczne poszukiwanie za piękną Stellą.

Choć, znając nazwisko mógł się Sobiepan dowiedzieć adresu Niesiołowskiej w biurze meldunkowym policji, to jednak chciał on samodzielnie odnaleźć poszukiwaną, do czego mógł mu dopomóc niebawmy spryt i zmysł obserwacyjny.

Z lampką elektryczną w ręku poczęł chodzić dom za domem, kamienica za kamienicą od su teren aż po poddasze, czytając wizytówki umieszczone na drzwiach każdego prywatnego mieszkania.

Aż po długich poszukiwaniach znalazł w jednej z kamienic przy ul. Grodzkiej na piętrze wizytówkę J. Niesiołowski radca kolejowy. To go uspokoiło.

Następnego dnia przyszedł do tejże kamienicy pod jakimś pretekstem i zadzwonił do drzwi Niesiołowskich.

Zaraz zapaliło się światło i u drzwi zobaczył Sobiepan krzepkiego jeszcze mężczyznę, lecz przynieszonego przeżyciami nieszczęsnymi. Postać jego wydała się Sobiepanu tak sympatyczną i pociągającą, że spodziewał się, iż po obcowaniu z takim człowiekiem odniesie jak najlepsze wrażenie.

C. d. n.

„Nowiny“ czyta każdy — bez względu na przynależność klasową i partyjną!

Polska sieć konsularna.

Istniejąca już zagranicą polska sieć konsularna jest wcale rozległa. Stanowią ją mianowicie: wydziały konsularne przy poselstwach i delegacjach rządowych polskich, przy obcych rządach, oraz etatowe i honorowe konsulaty i generalne konsulaty I i II klasy, wicekonsulaty i agencje konsularne. Według urzędowego wykazu (Dz. urz. min. spraw zagr. nr. 6 z dn. 10 kwietnia 1923), w dniu 1 marca b. r. Polska posiadała następujące przedstawicielstwa konsularne:

Wydziały konsularne przy poselstwach wzgl. delegacjach rządu: w Buenos Aires (Argentyna), Wiedeń (Austria), Rio de Janeiro (Brazylja), Sofja (Bułgarja), Kopenhaga (Danja), Rewlu (Estonja), Helsingforsie (Finiandja), Tokio (Japonja), Belgradzie (Jugosławja), Kłajpedzie (przy delegacji R. P. w wol. mieście Kłajpedzie), Bernie (Szwajcarja), Konstantynopolu (przy delegacji S. P.), Budapeszcie (Węgry) i Rzymie (przy Kwirynał); ogółem w liczbie 14.

Konsulaty Generalne etatowe: w Paryżu (Francja), Montrealu (Kanada), Bytomiu, Berlinie i Monachium (Niemcy), Moskwie (Rosja), Chicago i N. Jorku (St. Zj.) i Charkowie (Ukraina), ogółem w liczbie 9. Ponadto dwa konsulaty generalne honorowe: w Sidney (Australia) i Sztokholmie (Szwecja). — Konsulaty I klasy (etatowe): w Kurytybie (Brazylja), Pradze (Czechosłowacja), Zagrzebiu (Jugosławia), Rydze (Łotwa), Hamburgu i Królewcu (Niemcy), Jerozolimie (Palestyna), Kiszyniewie (Rumunja), Władywostoku (Syberja) ogółem w liczbie 9. Konsulaty II klasy (etatowe): w Antwerpii (Belgja), Mor. Ostrawie (Czechosłowacja), Lyonie i Strassburgu (Francja) Rotterdamie (Holandja), Winniepegu (Kanada), Dynaburgu (Łotwa), Essen, Kolonji, Lipsku i Wrocławiu (Niemcy), Bukareszcie, Czerniowcach i Galatzu (Rumunja), Buffalo i Detroit i Pittsburgu (St. Zj.) Zurychu (Szwajcarja), Charbinie (Syberja), Londynie (Brytanja), Medjolanie i Tryjeście (Włochy), ogółem w liczbie 22.

Konsulaty honorowe: w Brukseli (Belgja), Santiago de Chile (Chile), Bordeaux, Havre, Marsylii i Nicei (Francja), Atenach (Grecja), Luksemburg (w. ks. Luksemburskie), w Chrystjanji (Norwegja), Lima (Peru), Asuncion (Urugway), Florencji, Neapolu, Palermo i Turynie (Włochy), ogółem w liczbie 17. — Wicekonsulaty etatowe: w Koszycach (Czechosłowacja), Lille (Francja), Libawie (Łotwa), Elblągu, Kwidzynie i Pile (Niemcy). St. Louis (Stany Zjedn.), ogółem w liczbie 7. Ponadto

5 wicekonsulatów honorowych w: Marianske Lazni (Marienbad, Czechosłowacja), Aalborg, Aarhus, Hasle, n. Bornholmie i Odense (Danja). Agencje konsularne etatowe w Elku i Olszynie (Niemcy), oraz agencje konsularne honorowe w Batawji (Holandja) i Algierze (Francja).

Ogółem więc polska sieć konsularna posiada 63 przedstawicielstw etatowych i 26 honorowych, czyli razem 89 placówek konsularnych. Później już utworzono jeszcze trzy placówki konsularne honorowe na półwyspie iberijskim, czyli ogólna liczba placówek konsularnych polskich doszła już do liczby 92.

HUMOR i SATYRA.

Zaskarży go.

Ty Szlojmek wiesz, że Srulek powiedział mi że mi zaszczyli; ja szę jemu poczebuję bacz. — Nu ty głupi Duwid! Ty sze nie potrzebujesz za niemu bacz, bo jak on czy zaszczyli — to ty jemu zaskarżysz.

Icha.

Cięzka pokuta.

Trzej bracia: Moritz, Isak i Aron zostali za pewne przekroczenie ukarani przez rabina tak, że każdy z nich musiał się przez trzy tygodnie wstrzymać od tego, co najbardziej lubił. I tak Moritz nie śmiał przez trzy tygodnie pić wina, Isakowi nie wolno było palić cygar, które bardzo lubił, zaś najmłodszy Aron, który bardzo kochał swoją żonkę młodą, nie śmiał się do niej przez trzy tygodnie zbliżyć...

W dwa wieczory po spływie terminu pokuty. wola żona najmłodszego:

— „Aron! Aron!“

— Co chcesz? — pyta jej mąż. —

— Nic — odpowiada — chciałam Ci tylko powiedzieć, że Moritz pije już wino, a Isak pali cygara. —

Przeżuwacz.

Dobra rodzina.

Ty Hosenduft! Ty wiesz, że Icyk jest z dobrej rodziny?

— Nu?

— No: jego ojczec chodził na Uniwersitet, brat też, wujka tam miał, a dżadek wykładał.

— Nu, jakto może być?

— Słuchaj głupi Srul: ojczec chodził po wodę, brat po koszezy, wujka tam miał w spirytusie a dżadek wykładał pidlogi.

— Azojl...

Icha.

Urzędniczka z łaski bożej

Pod tym tytułem pragnę scharakteryzować działalność biurową pewnej urzędniczki, którą — jak to powiadają — »pech“ prześladowuje. Bo czy to nie pech, skoro zamiast o 8-mej przychodzi do biura dopiero o 9 ej, bo w tramwaju nie było miejsca, zegarek stanął, maszerujące wojsko zatarasowało przejście, zapomniana teczka, zgubiła podwiązkę, spotkała znajomą, zasnęła it.p. Ma ona zawsze siedm wymówek (a każda inna) aby w tygodniu zmieniła je naprzemian.

Przyszedłszy zatem do biura o 10-tej poprawiła fryzurę, wypila herbatkę, wyczyściła paznokietki, przeczytała »Smoka“ czy nie jest tam »osmarowana“, zaglądnęła do Kurjerka na ostatnią stronę ogłoszeń pod »Matrymonialne“, wypaliła papierosa, napisała do narzeczonego, zatelefonowała do kuzyna, odbyła w lusterku rewję zębów i brwi, pogrzebała w uszku, zjadła parę cukierków, zeszyła pękniętą rękawiczkę pogmerala w zegarku, przymierzyła kapelusz koleżanki, przeglądnęła żurnal mój zapaliła drugiego papierosa, wytrzęsła na staniak resztkę perfum (z Podsienia przyp. zec.) obgadała rodzoną siostrę, trochę się przypudrowała, obmyśliła nowy kostjum, skarykaturowała szefa, zażądała jeszcze herbaty, zjadła bułkę ze szynką, umyła łapki, uśmieła się z »Szopki“, podlubiała w nosku, wyczyściła pierścionki, zapaliła trzeciego papierosa, odpowiedziała na jeden inserat małżeński, zadumała się nad swoją niedolą, podrapała pod pończoszka, pozlepiała pieniądze, przestawiła guziki w żakiecie i miała jeszcze całą litanję tem podobnych rzeczy do załatwienia, ale ponieważ dochodziła już druga godzina, a o trzeciej kończy się biuro więc jeszcze tylko prędko przyczesła włosy, umówiła się z kolegą o randkę na cmentarzu, włożyła kapelusz, zdjęła go, poprawiła włosy (tak ośm razy), pudrem się pomalowała z najbrzydszą koleżanką, nareszcie powiedziała wszystkim — pa! i wyczerpana biurem, skacząc po schodach jak sarenka, przyspiewując po drodze jak skowronek — poszła do domu...

A teraz zgadnij drogi Czytelniku gdzie i która panna tak urzęduje?

DROBNE OGŁOSZENIA

JESTEM niemożliwie brzydki i biedny. Pragnę zrobić znajomość z panną wybitnie piękną w celu matrymonialnym bo mam wrodzone poczucie piękna. Zgłoszenie w Admistr. »Nowin« pod: «Niemożliwie brzydki»

PARAT fotoplastyczny na 10 o ób jest zaraz do sprzedania. Wiadomość w Adm. »Nowin«.

WSZELKIE reparacje biżuterji skutecznieją majtaniej i najdokładniej Zakład jubilersko-złotniczy naprzeciw Pataeu biskupiego w Tarnowie (obok Kasy Chorych)

BIBLIOTEKA niemiecka (dziej starszych, treści belletrystycznej) jest zaraz do sprzedania. Wiadomość w drukarni Ludwika Styrny w Tarnowie.

NA RATY

i za gotówkę

„EKONOMJA“ Poznań

Wały Zygmunta Augusta 4 (II. wchód, I. piętro)

Materjały z metra, Płaszczce i kostjomy damskie, Suknie, Bluzki, Jumpry, Spódnice, Ubrania i płaszczce męskie. Odzież dla chłopców i dziewcząt, Golfy igliczkowe, trykotaże i t. p.

Ubiory na miarę

Wielki wybór!
Warunki dogodne!
Ceny najniższe!